СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 67. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 23 березня 1933.

VOL. XLI. No. 67. Jersey City, N. J., Thursday, March 23, 1933. THREE CENTS.

АРЕШТОВАНО БАНКИРА ЧАРЛЗА МІЧЕЛА

НЮ ЙОРК. — Арештування Чарлза Е. Мічела, бувшого президента „Нешенел Сіти Бенк", найбільшого банку в Америці, викликало неабияку сензацію. Мічел був змушений недавно уступити з уряду президента банку, бо йому закидувано, що за його урядування в банку допускалися ріжних надужить.

Мічела арештовано тепер за те, що він не виповнив своїх податкових зобовязань. Закидають йому, що не заплатив у 1929 р. податку на суму $657,154.40, належного від його приходу в сумі $2,823,405.85.

Судове переслухання відбудеться 29 березня.

ХРИСТІЯНИ В ОБОРОНІ ЖИДІВ.

НЮ ЙОРК. — Оголошують, що 35 визначних Американців-християн, між ними Нютон Д. Бейкер, Джан Дейвис і Алфред Смит, віднеслися до німецького уряду з протестом проти переслідування Жидів у Німеччині. В заяві тих Американців висказано симпатію переслідуваним Жидам.

ВЗИВАЮТЬ ДО ПРОТЕСТІВ З ПРОПОВІДАЛЬНИЦЬ.

НЮ ЙОРК. — Чарлз Тотл, президент „Ґрейтер Ню Йорк Інтерфейт Коміті", візвав духовників усіх вір, щоб наступної неділі підняли по церквах з проповідальниць протест проти утиску Жидів з боку німецького уряду.

ЕПИСКОП БУДЕ ГОВОРИТИ НА ПРОТЕСТАЦІЙНІМ ВІЧУ.

НЮ ЙОРК. — Рабін д-р С. Вайс оголошує, що епископальний епископ Менінґ повідомив його, що буде говорити на протестаційнім протинімецькім вічу, яке влаштовують нюйорські Жиди в Медисон Сквер Ґарден в наступний понеділок вечером.

ВАШИНҐТОН У СПРАВІ ЖИДІВ.

ВАШИНҐТОН. — Жиди вислали до департаменту стейту делеґацію в справі американської інтервенції в обороні Жидів у Німеччині. Делеґація складалася з рабіна д-ра С. Вайса, Бернарда Дайча й адвоката Макса Роде. Делеґація говорила від імени „Амерікен Джуіш Конґрес". Приняв її підсекретар департаменту стейту.

По вислуханню депутації департамент стейту проголосив комунікат, в якім подає, що зажадає від американської амбасади в Берліні всіх інформацій щодо жидівської справи в Німеччині.

Жиди певні, що по одержанню інформацій американський уряд звернеться до німецького уряду з представленням того, що в цілій Америці люди стурбовані переслідуванням Жидів у Німеччині.

ЖИДИ ЗА ЗМІНУ ІМІҐРАЦІЙНОГО ЗАКОНА.

ВАШИНҐТОН. — Жидівська делеґація, яка відбула конференцію у департаменті стейту, станула перед іміґраційним комітетом палати послів і домагалася зміни іміґраційних обмежень з 1930 р. Вона заявила, що ті обмеження особливо відбиваються на Жидах і розбивають жидівські родини. А гостроту й негуманність тих обмежень пізнати найліпше тепер, коли не можна спровадити до Америки тих Жидів, котрих переслідують у Німеччині, а котрі мають в Америці свої родини.

РУЗВЕЛТ ЗА РОБОТУ ДЛЯ 250,000 БЕЗРОБІТНИХ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт домагається від конґресу ухвалення предложеного ним пляну заліснення й контролі повеней, який передбачає працю для 250,000 безробітних. Робітники будуть одержувати харчі на державний кошт, а крім того побиратимуть при роботах по $30 місячно. Роботи треватимуть один рік.

УСУВАЄ ШПИГУНІВ.

ВАШИНҐТОН. — Секретарка праці, міс Перкінс, переводить реорґанізацію департаменту праці. У першу черґу зліквідувала „тайну службу".

ІМІҐРАЦІЙНІ ЗАКОНИ Й ЛЮДСЬКІСТЬ.

ВАШИНҐТОН. — Нова адміністрація заповідає, що іміґраційний закон буде покищо далі захований, але при його застосуванню буде уряд руководитися зглядами людськости, а також матиме на увазі економічні відносини не тільки Злучених Держав, але й чужинецьких.

БРОВАРНИКИ РОЗБУДОВУЮТЬ БИЗНЕСИ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорські броварники призначили $22,533,000 на розбудову броварів у звязку з тим, що з днем 7 квітня буде вже можна продавати ліпше пиво.

СТУДЕНТИ РАДІЮТЬ З ПИВА.

ПРИНСТОН. — Студенти Принстонського університитету вже роблять приготування до забав, які будуть получені з добрим пивом і нагадають старі студентські звичаї. Стара традиція наказує, що студентські кнайпи мають бути замкнені по 11 годині в ночі, та що повинна бути окрема кімната до пиття для старших, а окрема для молодших.

Як до одної так і до другої не мають вступу „фрешмени" і жінки.

БОЛГАРИ ОБІЦЮЮТЬ ПРИБОРКАТИ МАКЕДОНЦІВ.

Напружені відносини між Болгарією та Югославією стають тепер нібито трохи спокійнішими. Болгарський уряд згрірік югославянському урядови, що він ужие всіх заходів, щоб приборкати своїх Македонців та взагалі заборонити їм тут організуватися для нападу на Югославію.

СУМНИЙ ВИПАДОК.

Селянин Іван Паланиця віз тіло своєї жінки, яка померла в чернівецькім шпиталі, в забитій труні до свого села Помирла. По дорозі став коло коршми в Герці і пішов щось купити на похорон. Коли вернувся назад, не знайшов санок і труни. Повідомив зараз поліцію й жандармерію, котрим удалося віднайти коні, сани та труну аж у сусіднім селі на подвірю одного господаря, котрий не знає, як ці сани з труною в його подвіря зайшли.

ПОСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

Гаєвий Мих. Стацишин стрінув у лісі біля Винник під Львовом Йосифа Ольшанського, що крав дерево. Коли Ольшанський пчав утікати, гаєвий стрілив і ранив його в обі ноги. Раненого відвезли до львівського шпиталю.

ТЯЖКА СМЕРТЬ.

У Кишеневі померла в 115-тім році життя Параскева Сава. З нею мешкав її сліпий, глухонімий і немічний муж. Тіло лежало три дні в кімнаті, про що ніхто з сусідів нічого не знав. Припадково вступив до їх помешкання урядник міста Кишенева і знайшов до половини щурами обгризеного трупа.

ГРАНИЧНИКИ У ЗМОВІ З ПАЧКАРАМИ.

На радянській границі в районі Дрини на просторі кількох кільометрів змінили большевицьку граничну сторожу, тому, що вона була у змові з пачкарами з Польщі і Лотви.

КРІВАВА ПОДІЯ НА ДНІСТРІ.

Як повідомляють з Букарешту, коло місцевости Маслячея пробувала перейти замерзлим Дністром з радянського боку на румунськой родина, зложена з 5 осіб. Радянська гранична сторожа дала до них кільканацять стрілів, від яких згинула одна дівчина, а її родичі потерпіли тяжкі рани.

ЗЛОВЖИВАННЯ ГРОШЕВОГО ПІСЛАНЦЯ.

В Бориславі арештували листоноса Станислава Турчина за спроневірення 800 зол. Він присвоював собі гроші, висилані почтовими переказами, підписуючи сам адресатів. Справою занявся дрогобицький суд.

ТЕЩА В КЛІТЦІ.

В італійському місті Авеліно відбувся цими днями цікавий процес проти подружної пари Рафаеля і Рожі Снакоре, яких обвинувачували за те, що вони свою матір і тещу Марію Рече держали у спеціяльній клітці, уміщеній в хліві так довго, аж вона там померла. Зятя засудили на 12 літ тюрми, а звироднілу дочку на 5 літ тюрми.

ДОТЕПНА ВІДПОВІДЬ ГІНДЕНБУРҐА НА ЗАПИТ ЖУРНАЛІСТА ПРО НЕРВИ.

Один журналіст на авдієнції в Гінденбурґа поставив 86-літньому президентови Німеччини питання: „Що робите, пане президент, коли нерви відмовляють послуху?" „Свищу" — відповів Гінденбурґ. „Ніколи не чув, щоби ви свистали" — каже здивований журналіст. „Бо я й ніколи в житті не свистав" — закінчив старий президент.

4 МІЛІОНИ РОЗВЕДЕНИХ У КИТАЮ.

Золоті часи китайських гаремів скінчилися. На основі китайського подружого права признається за леґальне лише моноґамічне подруже. Таким чином усі другі, треті й четверті дружини богатих Китайців мають право домагатися в суді розводу й аліментів. Обчисляють, що нове китайське подруже право визволить около 4 міліони Китайок з гаремів їх дотеперішних мужів.

УЧИТЕЛЬКА ЗГИНУЛА ПІД СНІГОВИМ ОСУГОМ.

Ратункова виправа татрянського ратункового поготівля в Закопанім відшукала лещетарку, що згинула підчас снігового осугу. В глибокому ярові добули зпід снігу змасакроване тіло з розторощеною головою та поломаними ногами. Сніг довкола був пересяклий кровю. Жертвою трагічного випадку впала молода вчителька гімназії з Кракова, Каміля Каменц. Вибралася вона в гори з двома студентами, що припадково вратувалися від смерти.

ЗЛОДІЙСЬКІ ХИТРОЩІ.

Львівську поліцію повідомлено з Кракова, що до Львова втікли три злодії, доконавши великої крадежі. До возного центральної каси рільничих спілок, Вуйціка, що ніс до банку 30,000 зол., приступили на ринку три чоловіки, які представилися за чужинців, і предложили йому купно брилянтів. Вуйцік пішов з ними до брами і почав оглядати звичайне блискуче скло, яке дали йому в руки. Підчас оглядин злодюги вирвали йому торбу з грішми і втікли.

ВКРАЛИ ДВА ПОТЯГИ ВУГЛЯ.

В залізничій дирекції в Радомі відбулася дисциплінарна розправа проти завідателя залізничих магазинів у Холмі, Кутніковського, та двох маґазинерів, Міхаловського і Ганца, за спроневірення 2,200 тон вугля, то значить цілих двох потягів. Всіх трох видалено зі служби.

ЗА ВБИВСТВО МАТЕРИ.

В Дрогичині, на Поліссю, відбувся наглий суд над мешканцем села Сукачі, хомської волости, дрогичинського повіту, Василем Голубком, обвинуваченим за вбивство сокирою підчас сну рідної матери Теклі й порубання брата Миколи. Тлом злочину був намір заволодіти майном (5 гектарів землі і забудування матери). Суд засудив В. Голубка на кару смерти через повішення. З огляду на те, що президент держави з права ласки не скористав, присуд виконано в Дрогичині.

ВІДГОМІН ВЕЛИКИХ ЗЛОВЖИВАНЬ.

Із Ґдині повідомляють, що там арештовано начальника почтово-телеґрафічного уряду, Яна Ґронку. Назвище знане з процесу з приводу міліонових зловживань при будові тамошнього почтового будинку.

СТРІЛЯЮТЬ ДО ПАЧКАРІВ.

На польсько-румунській границі біля Тучап румунська гранична сторожа застрілила двох пачкарів, Томищука і Карпюка, давши до них сім крісових стрілів. Перший з них дістався на польський бік. Другий згинув на румунському боці.

НОВІ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ.

Слідство в справі вбивства Голувка, як повідомляє польська преса, вже покінчене і розправа перед судом присяглих має відбутися в квітневій каденції. Як співвинуватець буде відповідати перед судом дверник пенсіонату СС. Служебниць в Трускавці, Буній, який у процесі Данилишина і Біласа виступав в характері свідка. Зачувати теж, що слідство в справі вбивства поліційного комісаря Чеховського буде припинене, а арештований під замітом вбивства студент Роман Барановський має вийти на волю. Вкінці повідомляють, що процес проти решти учасників нападу на почту в Городку відбудеться не раніше як у червні або аж після вакацій.

В ДАВНІХ ЧАСАХ ЧОЛОВІК БУВ МАЙКУТОМ.

Німецький палеонтольоґ, проф. Коблер, твердить на основі дослідів над первісними знарядами людини з камінної доби, що більша їх частина могла бути вживана лише лівою рукою. Правою рукою став послуґуватися первісний чоловік щойно тоді, як почав ходити лише ногами й навчився орудувати всякого роду знарядами як оборонним засобом.

НИЩАТЬ ДАРИ ПРИРОДИ.

Бразилія нищить від часу до часу величезну скількість кави, щоби викликати звишку її ціни на світовому ринку. Обчислено, що досі Бразилія знищила біліон фунтів кави, значить скількість, яка вистарчила би на цілий рік для всіх мешканців Злучених Держав. А відомо, що в Злучених Державах жиє поверх 120 міліонів людей.

ПРОДАВ ЖІНКУ.

Букарештенський купець Троян Гамаріон, щоби ратуватися перед банкроцтвом, продав свою жінку багатому промисловцеви, що любився в його жінці. Промисловець зголосився дати за жінку 150,000 леїв, та коли купець сказав, що мусить йому дати й дитину, бо вона без матері не може жити, промисловець обнизив ціну. Виплатив лише 100,000 леїв. Про цю трансакцію довідалася поліція й обох арештувала.

СНІГ ЗАВАЛИВ ТЕАТР.

У Сієні в театрі Деля Ліцца перед виставою завалився під тягаром снігу дах. Запалась і сцена. При цьому були ранені три актори з Фльоренції, що виступали в цьому театрі гостинно.

ГІТЛЄР НАХВАЛЮЄТЬСЯ ВИНИЩИТИ СВОЇХ ВОРОГІВ

ПРОСИТЬ ВІД ПАРЛЯМЕНТУ ДИКТАТОРСЬКИХ ПРАВ ДО 1937 РОКУ. КІНЕЦЬ НІМЕЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В резиденції бувших королів Прусії та цісарів Німеччини в Потсдамі відбулося відкриття німецького парляменту, який вибрано вже за рецептами гітлєрівської партії. Засідання парляменту відбулося в ґарнізоновій церкві, де спочивають останки бувшого короля Прусії, Фридриха Великого. Всі промови на відкриттю, як президента републики фон Гінденбурґа так і канцлєра Гітлєра, були надгробними промовами на могилі німецької републики. Разом з тим вихвалювано часи монархії та значіння й ролю, яку відіграв Потсдам, що був резиденцією Гогенцолернів у збудуванню великої Прусії та цілої німецької імперії.

Надзвичайно гостру промову виголосив канцлєр, який заявив, що він буде прагнути до обєднання всіх над відбудуванням могутности Німеччини, а разом з тим буде жорстоко розправлятися зі своїми противниками. Між іншим він з особливим притиском говорив про те, що Німеччина не є відповідальна за Велику Війну, а тому й не повинна покутувати за неї. Президент Гінденбурґ дуже хвалив Гітлєра й назвав його символом життєздатности й могутности німецького народу.

Сподіваються, що Гітлєр буде просити від парляменту надання йому диктаторських прав до 1937 року, себто до виборів і до відкриття нового парляменту, якщо взагалі такий буде тоді скликаний. Парляментови подано на затвердження закон про привернення в Німеччині старого прапора монархії, а з додатком на нім фашистівського „гакен-кройца" (гачкуватого хреста), як символу злуки держави з фашизмом. Парлямент, який у більшости складається з членів гітлєрівців та з прихильників Гітлєра, безперечно затвердить усі домагання Гітлєра.

ПОЛЬЩА МАЛПУЄ ГІТЛЄРА.

ВАРШАВА (Польща). — Декретом президента републики припинено засідання польського сойму до 1 листопада б. р. На той час президентови републики надають диктаторські права з огляду на складні обставини. Можливо, що президентови доведеться приймати надзвичайно відповідальні рішення й так спішно, що не буде часу радитися з соймом. До нового скликання сойму президент буде правити в Польщі декретами.

Таким чином маршал Йосиф Пілсудський, фактичний диктатор Польщі, тепер, через підставлення президента републики, робиться, так би мовити, узаконенним диктатором.

АМЕРИКАНЦІ ЖУРЯТЬСЯ СВОЇМИ ІНЖИНІРАМИ В РОСІЇ.

МОСКВА (СССР). — З огляду на арешт большевиками 35 російських і 6 англійських інжинірів, яких Чека обвинувачує в саботажі, контрреволюції та в шкідництві, представники американської Інтернешенел Дженерал Електрік Компані звернулися до радянського уряду з проханням вияснити, чи інжинірі компанії будуть відповідальними особисто за ріжні невдачі при уставлюванню електричних машин і т. п. Компанія тепер занепокоєна, щоб і з американськими інжинірами не сталося те, що сталося з анґлійськими.

Радянський уряд ще не дав на це відповіди. В контрактах компанії з радянським урядом сказано, що відповідальність за ріжні дефекти в машинах уставлюваних компанією, та у виконаних нею роботах, падає на компанію, а не на окремих її інжинірів.

БОЛЬШЕВИКИ СТОЯТЬ НА СВОМУ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Нічого не змінилося в справі притягнення до відповідальности радянським урядом англійських інжинірів. Москва не звертає уваги на протести анґлійського уряду, а тому переговори про підписання нового торговельного договору між Анґлією та Росією лишаються далі перервані.

БОЯТЬСЯ НАСТУПУ ЯПОНЦІВ НА КИТАЙ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Японці в деяких місцях трохи просунули свої передові війська в напрямі на Тяндзін та на інші міста. Китайцям здається, що Японці готуються до нового наступу на китайські міста на терені корінного Китаю, бо вже вся Манджурія в їх руках.

Непевне становище Японців супроти північного Китаю й боєва нездатність китайської армії викликають у північному Китаю замішання й дуже напружене становище. Сподіваються, що Японці підуть далі в наступ і захоплять велике торговельне місто Тяндзін.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загранице:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЖИДИ В ОБОРОНІ ЖИДІВ

Вже нераз підносились у нашій пресі, а то й на вічах, голоси, що треба вже раз залишити нашу протестаційну акцію проти Польщі, Москви чи інших окупантів українських земель, бо з неї нема ніякого хісна. Шкода висилати телеграми чи меморіяли до Ліґи Націй чи до Вашингтону, бо на них одержуємо завжди одні й тісамі відповіди. І шкода висилати коштовні делеґації.

На перший погляд така реакція є зовсім природня. Це природний відгомін на поведення от хочби Ліґи Націй у справі польської „пацифікації". Та всеж таки, не зважаючи на той відгомін, ми саму протестаційну акцію далі продовжуємо. І добре робимо, бо вона має ту добру сторону, що обєднує нас і виліковує з пустих надій на чужу поміч.

Жиди на міжнароднім ринку куди сильніші від нас. Фінансові осередки й світова преса у їхніх руках. А всетаки й вони, піднісши протинімецьку протестаційну акцію, не дурять себе, що багато осягнуть дипльоматичною дорогою. Вони ухвалюють вислати до Вашингтону протест і домагатися від американського уряду інтервенції в справі охорони Жидів у Німеччині, а принаймні тих Жидів, котрі є американськими горожанами. Але й вони не надіються дістати з Вашингтону такої відповіди, яка їх задоволилаб. От дістануть письмо з посвідкою, що одержано протест. А як де Німці побили якого Жида, котрий є американським горожанином, то знають, що тоді буде інтервенювати департамент стейту в такий спосіб, як інтервенював у справі американських Українців, побитих підчас польської „пацифікації".

Практичні жидівські провідники все те знають і про це отверто говорять. Але, не вважаючи на те, влаштовують протестаційні віча й походи та шлють протести на всі сторони. А роблять це в першу чергу тому, щоби розбудити жидівство в Америці й у цілім світі та затягнути його до оборони жидівства й допомогти потерпівшим Жидам. Німецький натиск на Жидів використовують американські жидівські провідники на те, щоби скріпити жидівський фронт в Америці й показати світови силу жидівства. Вони знають, що з їх крику й протесту виробляється світова опінія, з якою буде змушена згодом числитись і Німеччина, зглядно її канцлер Гітлер і його партія, які є тепер при владі. Вони знають, що практичні Німці будуть також числитися з жидівським бойкотом німецьких товарів. А чи цього не досить? Чи це все не скріплює жидівської сили в світі?

ПОДІЛ РОСІЇ

Російські патріоти закликають своїх компатріотів боротися проти визвольних змагань поневолених народів.

Останніми роками в колах російської еміграції на всіх просторах земської кулі все частіше й частіше здіймається пропаганда проти визвольних змагань усіх народів, які були підбиті Росією під „царську руку". Російські політичні, культурні, громадські діячі та письменники й лектори всіми способами стараються звернути увагу російських патріотів на те, що тепер на арену політичного життя виходить усе частіше бажання поневолених Росією народів відокремитися зід Московщини й створити свої незалежні держави. Очевидно, вперше черги звертається увагу на те, що, так би мовити, лідером таких визвольних змагань є Україна. Властиво на Україну покладають свої надії майже всі поневолені народи Росії, які ще не встигли вирватися з її великодержавних, імперіялістичних ланцюхів та які тепер стогнуть під тяжкою большевицькою кормигою.

Всі ті російські патріоти, оті „лучшіе люди" Росії, тепер усе більше стараються відвернути увагу своїх компатріотів від большевизму, чи від проблеми внутрішнього устрою Росії після упадку большевиків. **Тепер російська політична думка все більше присвячує увагу національно - державницькому рухови серед ріжних народів бувшої Росії, а особливо серед Українців.** Для Росіян питання большевизму й питання влади не має такого значіння, як питання розділу бувшої Росії на окремі незалежні держави тих народів, що віками були поневолені Росією. Вони лякаються не лише повної незалежности тих народів, але навіть ширшої автономії, а про федерацію вільних держав тих народів, хочби й під головством Москви, годі й говорити. Всі вони признають, що націоналістичний рух серед „інородців", а особливо серед Українців, надзвичайно зростає з кождим роком. Це не втікло від ока російських централістів-імперіялістів і вони тепер бють на тривогу, стараються збудити всіх єдинонеділимців до активної праці й до рішучої боротьби проти ріжних „сепаратистів".

Дітвацькі розмови про зовнішні впливи.

Звичайно оті вороги „сепаратизму", себто визволення з неволі народів, поневолених бувшою Росією, стараються знайти причину сепаратистичних бажань у протиросійській інтризі ворогів Росії, але не шукають їх у самім факті поневолення, не шукають в устрою Росії й у її поведенню супроти „інородців" на протязі всіх часів її історії. Вони навіть не шукають цього в природнім бажанню кождої людини, громади й цілого народу до волі особистої, групової й національної. Для отих російських новоявлених „Мінінів і Пожарських", для отих „собірателей земли русской" наче зовсім незрозумілий є такий природний процес розвитку людського життя. Вони все говорять про те, що нібито хтось іззовні впливає на „інородців", а особливо на Українців, намовляючи їх до самостійности.

Оті, що прокидаються політичними дітваками, ніби не знають того, що ніхто не буде підтримувати й викликати того, що взагалі не істнує. Ніхто не став би підтримувати хочби й українського національного руху, колиб він у дійсности не істнував і колиб він не був реальним фактом. Правда, що можливо хтось хоче його використати для своїх завдань; можливо, що його використовують і вороги відновлення великої російської імперії. Та якеж діло до цього нам, Українцям? Хіба обовязково вороги великої російської імперії мають бути ворогами й України? Хіба оті вороги великої імперіялістичної Росії обовязково будуть визискувати Україну для себе й виснажувати її економічно, гнітити політично, культурно й т. д., як це робила російська імперія і як це робить теперішня СССР?

Рабство завжди мало й буде мати своїх прихильників та оборонців. Жиємо в Америці, де ще не загоїлися цілковито рани від цивільної війни, яка вибухла була від того, що Великий Президент Линколн рішив звільнити рабів з неволі. Хіба тоді не виступали в обороні рабства кращі уми півдня Америки? Хібаж тоді не хватили були за зброю відважні й чесні люди, які хотіли боронити „освячених прав" рабовласників півдня від зневаження їх президентом Линколном і т. д.? Але ідея свободи й визволення рабів перемогла й раби стали вільними людьми, хоч це коштувало державу дуже дорого. Щоби не ходити далеко за прикладами, пригадаємо, що коли англійські кольонії в Америці задумали були визволитися зпід економічної залежности метрополії Англії, то хібаж тоді не кричали теж кращі уми Англії, патріоти англійські тощо, про те, що американські кольонії стремлять до сепаратизму й що це стремління треба кровю й залізом спинити? Хібаж тоді також писалося в англійській пресі багато про сторонні впливи; тоді також списувано гори паперів про те, що невигідно американським кольоніям відірватися від своєї метрополії, бо їх мовляв, будуть визискувати та гнітити інші держави. Тоді також виступалося проти „зрадників" англійської держави, кололя й т. д. А чи не здається все це тепер дітвацтвом, короткозорістю і просто смішним патяканням, коли історія показала, до яких могутніх розмірів дійшла держава, створена отими „сепаратистами", англійськими кольоністами в Америці?

(Дальше буде).

РОЗЗБРОЄННЯ Й НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ

(УП) Німецький півмісячник „Остевропеіше Кореспонденц" в Берліні помістив у свойому грудневому числі статтю відомого журналіста п. Р. Ярого під повищим заголовком. Стаття дуже цікава, бо розглядає справу роззброєння з зовсім іншого боку, як досі, а дальше дає певну розвязку проблеми якраз через національні меншини в ріжних державах. Українська Пресова Служба подає її в перекладі до відома широкого загалу українського громадянства.

Признання Німеччині рівноправности в женевському договорі викликало в Польщі урядово інспіроване невдоволення, яке через незнання самої суті справи веде так далеко, що жадає цілковитого знесення охоронних договорів про меншини. Математичну розвязку рівнання, в якому по одному боці знаку рівняння стоїть справа роззброєння, а по другому справа договорів про національні меншини, залишається варшавським математикам. Вони вже в світі знані зі своїх точних підрахунків вислідів виборів, національної статистики ітп.

З польського боку якраз видвигається на світло денне питання морального роззброєння. Також мабуть не буде зайвим занятися справою меншин якраз у звязку з роззброєнням. Це справа дуже важна як для самих держав національностей так і для самих національних меншин, а тимсамим і для роззброєння. З історії старої Австрії, яка, як відомо, була державою національностей в повному розумінні того слова, бачимо, що ріжні національности тієї Австрії не дуже то хотіли боротися зі зброєю в руках за чужі інтереси або й проти своїх же земляків по інших державах, ворожих Австрії. Таж сама обставина й заставила була Вилсона виставити своє домагання самовизначення для всіх народів.

Повоєнні мирові договори створили замісць одної держави національностей старої Австрії цілий ряд менших держав національностей, в яких принцип самоозначення народів знайшов примінення й є в відношенні до пануючих націй. Іншіж національні групи, головно по окраїнах тих держав, знайшлись під чужим їм ярмом. При висуванні жадання морального роззброєння треба в першу чергу узглядніти якраз цю обставину, бо й ті групи, зглядно народи, мають право на своє забезпечення й розоруження.

На випадок воєнного конфлікту наприклад між Чехословаччиною та Польщею, між новоствореними державами національностей, обі державні народи, Поляки й Чехи, будуть битися з повним національним одушевленням за свої справи. Можна собі уявити, яке трагічне буде в такому випадку положення Поляка з Чехословаччини чи Чеха з Польщі, які по наказу чужої їм влади будуть змушені боротись проти своєї власної нації й держави. Також саме може бути трагічне положення Німців чи Українців з Закарпатської України, які знають, що поза границями живуть Німці, або в Галичині та на Волині під Польщею Українці.

Охорона меншин обмежувалась досі до певної міри лише на культурні та господарські ділянки життя. Держава національностей жадає одначе від чужонаціональної групи повної льояльности й послуху в кождій области життя. Наведений наприклад факт (а його можна примінити майже до всіх держав середньої Европи) вказує в якому трагічному положенні знаходяться міліонові групи народів через брак відповідної формули про їхнє забезпечення. Вони знаходяться під примусом послуху, бо цього вимагає чужа їм державна рація стану: або шкодити свойому народови й державі, або відмовитись від служби в чужій армії, себто стягнути на себе й своїх рідних ріжні кари та репресії з боку держави.

Дивним прямо виглядає, що якраз питання знесення договорів про охорону меншин видвигається з польської сторони. Теперішня польська держава опирає своє існування якраз на міжнародних зобовязаннях, які вона перебрала відносно всіх чужих національних груп в своїх границях. Видвигнення цього питання мусить по суті довести до того, що треба буде повернути назад до первісної формули про утворення польської держави Антантою (...створення польської держави, замешкалої Поляками) і наново врегулювати питання коридора, Горішнього Шлеску, Західньо-білоруських Земель, як також справу Вильна.

В інтересі всіх національних груп, що примушені тепер жити під чужонаціональним державним режимом, є створення студийно-дослідчого комітету для студій положення тих груп на випадок ріжних можливих конфліктів. Завданням такого комітету булоб рівночасно виробити подрібний проект для конференції роззброєння, на підставі якого можна би було запобігти тому, щоб національних груп у чужих державах проти їх волі не втягано в небажані їм конфлікти між державами.

В державах, які мають менший або більший відсоток чужонаціонального населення (деякі навіть понад 40%), факт виключення меншостей від участи в воєнних конфліктах тих держав був би першим етапом морального роззброєння та довів би до розвязки питання забезпеки та загального роззброєння.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА ВІДДІЛУ 361 В НЮ ЙОРКУ.

ОЦИМ ПОКЛИКАЄТЬСЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ ТОВАРИСТВА ДНІСТЕР, ВІДДІЛ 361 У. Н. СОЮЗА, ДО УЧАСТИ В

НАДЗВИЧАЙНИХ ЗБОРАХ

які відбудуться

В ЧЕТВЕР, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1933 РОКУ
в годині 8-мій ввечір
В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Обовязком кождого члена на ті збори прибути, бо є надзвичайно важні справи до полагодження. На ті збори принагідно явиться головний предсідатель У. Н. Союза, Микола Мурашко.

ЗА УРЯД ТОВ. „ДНІСТЕР", ВІД. 361 У. Н. С.:
Ілія Гузар, предсідатель. **Михайло Боднар**, секретар.

В. Кедровський.

ПАМЯТИ ВЕЛИКОГО АРТИСТА

(Спомин з минулого).

(2)

У нас у школі істнувала своя аматорська трупа, яка ставила виключно українські представлення, бо, як казав наш учитель К. Шевчук, котрий їх режисерував, „вони більше ріжнобарвні, яскравіші й цікавіші від російських та більше зрозумілі" для глядачів, учнів у губерніяльному місті Херсоні, та для їх батьків, які приходили на такі представлення. Разом з тим і „артисти-хохлики" ліпше справлялися з „малоросійською" мовою та ліпше вдавали знайомі типи, ніж московські. Так казав цей учитель математики й режисер. Я думаю, що він щиро так думав і не мав ніякого національного почуття чи тенденції, бо був занадто сухим математиком і педагогом у футерялі. Ми пробували раз поставити російську пєсу Островського „В чужом піру похмеля", але вона, як кажуть, провалилася „з тріском". Всі на сцені були манекінами й не могли ні відчути, ні передати переживань типів московського середовища. Зате краще пішла в нас пєса „Ревізор" В. Гоголя, де я „допописувався" в ролі Осипа, підклавши під язик камінець, щоб ліпше „вдавати старого". Коли ми поставили „Тараса Бульбу", де з мене зробили були Янкеля, то ми самі побачили, й наш режисер переконався, що в цій пєсі „хохлики" ожили цілком, і вона випала дуже жваво й цікаво. Нарешті поставили пєсу „Невольник", де я спробував першу свою героїчну ролю Степана, але на співі дуже провалився. Я тоді казав, що в мене спів випав знаменито, лише пяно щось „забрехалося" й „спустило з тону", але від того часу я вже не беру співочих роль, бо все маю страх за пяно, що воно „спустить" з тону. Далі ми поставили „Бондарівну", де я грав Тараса, та так захопився ролею, що трохи не задавив Жида, а мій товариш, П. Матковський, який тоді грав цю ролю, зарікся на віки грати зі мною таку ролю, де я маю його „злапати в руки". Позатим ставили ми й інші пєси, а разом з тим, крадькома від нашого шкільного начальства, почали грати „виходні" ролі в українському аматорському театрі, який регулярно двічі на тиждень, у суботи і неділі, грав кілька років у театральній салі „Общества Народной Трезвости". Саля ця мала препкрасну сцену й вміщувала понад 800 глядачів.

Тут хочу трохи сказати про цей „Малоросійський" до першої революції, а по ній „Український Аматорський Театр". Стовпами цього театру і його основоположниками були, від якого часу я їх памятаю, старенькі, але ще дебелі, панство Столяренки. Сам Столяренко служив у міській управі за бухгальтера й був свідомим Українцем. Він мав визначний артистичний талан, а таксамо й „стара Столяренчиха" грала дуже добре. Вони обидвоє були високо інтеліґентні люди й свідомо ввесь свій вільний від служби та родинних турбот час присвячували театрові. Розуміється, за свою працю вони ніколи ні цента не взяли. Біля себе вони обєднали інших Українців, переважно не зле забезпечених урядовців міських, земських та державних установ. В Херсоні не мож було знайти іншої інтеліґенції, котра моглаб віддати частину свого часу театрови, який вимагав багато праці. Отой театр істнував мабуть більше як 25 років. В його репертуарі були майже всі українські пєси й вони були по кілька разів грані. Виконання пєс було завжди старанне й артистичне, без шаржу. Взагалі всі працювали не для „зарібку", бо за свою гру нічого не діставали, але грали лише для рідної штуки, щоб її представити глядачеви в найліпшому виді. Осередок цих аматорів був свідомий свого національного завдання, а тому старався завжди ставити історичні пєси, або побутові, переважно з соціяльним змістом. Для нас, „молокососів", попасти на вихідні ролі в цьому театрі, часто на „ролі" без слів, було мрією, й коли ми добрались до сцени того театру, то вже вважали себе на десятому небі, а серед своїх товаришів у школах, чи в театрах на селах, ми обовязково були „авторитетами" й „премієрами".

Таких театрів на Україні було чимало. Вони також виконували незамітне, але дуже важливе національне завдання. Ці театри будили в українських масах любов до всього свого національного, а історичні пєси пригадували людям про вільні колись козачі часи на Україні й викликали в глядачів бажання й жадобу знову зажити отим вільним життям, „без ката й пана". Крім Столяренків визначалися своєю грою також родина Уралових (він був бухгальтером на літейному заводі Вадона), Бородін, брати Матковські, та кілька інших. Крім театру в „Обществе Народной Трезвости", що містився на „Военному Форштадті" (частина міста Херсону), був також театр клюбу приказчиків „Помощь", де режисерував і верховодив Бородін, а з визначних артистів був Бордюгов, який пізніше перейшов до першорядної російської трупи Строїтелева. Цей театр раз, або два рази на місяць також ставив українські представлення, які з фінансового боку завжди дописували.

Дивно було, що в нашому місті, де було багато ріжних губерніяльних урядовців, та в місті русифікаторських шкіл, як реальна школа, дві мужеські гімназії, чотири жіночі гімназії, военно - фершальська школа, земська фершальська школа, учительська семинарія, середнє сільсько-господарське училище, мореходне училище далекого плавання та кілька десятків інших шкіл, місто доводилося багато доплачувати (давати субсидії) російським театральним трупам, які грали в прекрасному міському театрі. Кожного року в тому театрі в сезоні грали першорядні провінціяльні російські трупи, приїздили на гостинні виступи оперові та опереткові трупи і, як правило, вони „прогорали", себто кінчали свій сезон та гастролі з дефіцитом. Зате отакі українські аматорські театри, як в „Обществе Народной Трезвости" та в клюбі „Помощь" мали успіх і рідко траплялося, щоби їх салі не були виповнені глядачами.

(Далі буде).

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ.

Желятинові, з образками Воскресения	5 цнт.
Картки звичайні з цвітами	3 цнт.
Картки з українськими мережками й образками	5 цнт.
Картки в формі книжочки з віршом	10 цнт.
Картки в формі книжочки з віршом	15 цнт.
Листовий папір з віршом	10 цнт.

МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

ЛІТУРГІЮ святого Іоана Златоустого, на мішаний хор
Музику склав Олександер Кошиць. Ціна ... $1.50
Замовлення разом з належитістю слати до:
SVOBODA. P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ.

НОВА КУХНЯ вітамінова	$ 75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА, практичні поради і пояснення в українській мові, як варити і печи на англійський спосіб	75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:
SVOBODA,
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАШЕ СЕЛО.

Цими днями отримав я лист з села Терпелівка, повіт Збараж, Західня Україно. В тім листі пише дяк Олекса Фурик, син Петра, ось що:

„В нашім селі є такі товариства: Читальна „Просвіти", „Рідна Школа", „Сокіл", „Сільський Господар", „Союз Українок" і „Надія" — позичкова каса. Кожде товариство проявляє своє діяльність. Дальше є аматорський кружок, якого режісером є Олекса Тихоня, а диріґентом Олекса Фурик. Коршми в селі нема. Ніхто не пе жадних алькогольних напитків, бо всі належать до протиалькогольного товариства „Відродження".

„Народний дім ще не викінчений. Причиною цього є велика кріза, бо жаден господар не може собі дати ради в своїм господарстві. Але є надія, що дім ... весні буде вже на укінченню. В тім домі є вже партер, де містяться: кооператива, тимчасова театральна саля й читальня, а під сподом є три великі пивниці, а ще на поверсі має бути три кімнати й велика саля театральна.

„Тепер що неділі й свята відбуваються театральні вистави та концерти, так, що тепер проявляється більша діяльність як колись. Інтеліґенція наша сидить без жадного заняття. Наші Терпилівчани, котрі покінчили ґімназії й університети, сидять вдома, бо посади ніде нема й не дадуть. Маємо двох священиків. Наш парох уже старий, то має помічника.

„Просимо усіх Терпилівчан, замешкалих в Америці, щоби причинились своїми датками до укінчення великого діла, себто будови української народньої святині в селі Терпилівці.

„Ще згадаю, що ми будуємо в Збаражі Український Повітовий Дім. Він ще також не скінчений. Там має міститися „Рідна Школа" і Повітовий Союз Кооператив. Там будемо мати також велику театральну салю".

Подав **Гриць Штоґрин** з Филаделфії, Па.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА „ДНІСТЕР"
відділ 361 Укр. Нар. Союза в Ню Йорку відограється ОПЕРУ

„КАТЕРИНА"

в 3-ох діях, музика М. АРКАСА

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y

В опері беруть участь слідуючі артисти: Катерина — **пані М. Гребенецька;** Андрій — **п. І. Великанів;** Батько — **п. М. Гребенецький;** Мати — **пані Е. Корнатова;** Іван — **п. Козакевич;** Дівчина — **панна И. Яремівна.** — Хор зложений з 30 найкращих хористів. — Орхестра **М. Вдовяка.** — При піяні **М. Зібер.** — Режісер: **пані Марія Гребенецька.**

Початок точно в годині 8.15 ввечір ——::—— **Вступ: $1.00, 75 і 50 центів.**

Опера „Катерина" є рідкою виставою, тому Товариство „Дністер" просить всіх громадян не оминути цеї нагоди, а прибути численно. — На тім представленню принимається в члени Тов. „Дністер" безплатно. — **Комітет.**

67,73-4

ПЕРШИЙ РАЗ! В ФИЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! ПЕРШИЙ РАЗ!

В 300-ЛІТНІ РОКОВИНИ НАРОДИН ВЕЛИКОГО ГЕТЬМАНА
Український Артистичний Театр під дирекцією Дмитра Чутра
виставить оперу Петра Чайковського в 3-ох актах

МАЗЕПА

(по українськи)

В ПЯТНИЦЮ, 24. БЕРЕЗНЯ 1933 РОКУ

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.15 ВВЕЧІР.

ACADEMY OF MUSIC

BROAD & LOCUST STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЦІНА БІЛЄТІВ ВІД $1.00 ДО $3.00.

БІЛЄТИ ПРОДАЮТЬСЯ: В Филаделфії, Па.: — В Редакції „Америка", 817 Норт Френклін Стріт; в Бюрі п. Дармограя, 809 Норт Френклін Стріт; в бюрі А. Пашука, 322 Норт 8-ма ул.; в студіо Д. Чутра, 511 Прессер Билдінґ, 1417 Честнот Стріт й в усіх Українських Клюбах й Парохіях в Філаделфії і околиці.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN OPERA TO BE GIVEN HERE.

Tschaikowski's "Mazeppa" Will Be Presented Friday.

Next Friday evening at the Academy of Music, Tschaikowski's Ukrainian opera, "Mazeppa," will be presented for the first time in Philadelphia and for the second time in the America by the Ukranian Art Theatre, under the direction of Dimitri Chutro. The cast will be the same as that which gave the American premiere in New York in February.

These include Thalia Sabanieeva, of the Metropolitan Opera Company, as Motrya; Alexis Tcherkassky, of the Paris Opera, as Hetman Ivan Mazeppa; Elena Bussinger, of the Florence Opera Company, as Lubov; Mikhail Shvetz, of the St. Petersburgh Opera, as Kotchubey, and Ivan Velikanoff, of the Moscow Opera, as Andrey. The ballet will be directed by Mr. Chutro and Paul Ouglitzky will conduct.

The opera is based upon an epic poem of Poushkin and deals with the political situation created by the alliance of Mazeppa, elected hetman of the Ukraine, with Charles XII of Sweden, against the Russian Czar, Peter the Great, in an effort to overthrow Russian supremacy. Mazeppa has abducted Motrya, daughter of Kotchubey, who in revenge betrays to the Czar the secret alliance of Mazeppa with the Swedish King. Mazeppa learns of this and orders the execution of Kotchubey, and the efforts of Lubov, his wife, and the daughter, Motrya, are too late. The Czar wins the Battle of Poltava and Mazeppa is forced to flee from suffering and she dies in his arms. The incidents of the opera are all historical facts.

(Public Ledger, Philadelphia, Sunday, March 19, 1933).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

В. І., Шікаго, Ілл. — Надісланий Вами „Поклик на спільні наради" є платним оголошенням.

ЗА САНЬМИ Й ЗА ВОЗОМ.

Старі Латинці говорили, що „призвичаєння є другою природою". А наші люди туж саму думку віддали способом соковитішим, мовляв — „Звик собака бігти за саньми, то побіжить і за возом".

І, справді, велика річ ота звичка! От, наприклад, вже 14 років існує самостійна „ржеч посполіта" Польська, а сусідні, і навіть приязні ґазети пишуть: — „У великому російському місті Варшаві". Щоправда, та „Польська" трохи, як самі Поляки говорять, „под пєскем", тож може хтось і справді „в добрій вірі" помиляється, що Варшава — не є столицею Польщі. Таж стільки років існує дійсно солідна, упорядкована самостійна Чехословаччина, а тимчасом можете здибати в добре освідомленій німецькій пресі, що Карльсбад, найвизначніший світовий курорт, є в Австрії.

Алеж і понад цим разячим прикладом „призвичаєння" знайдуться ще більш разячі в нашій рідній пресі.

Минуло вже 14 літ, як розвалилася „Матушка Расєя", 14 літ, як на помітно зменшеній території колишньої російської імперії існує новий утвір, котрий офіційно **ніколи** не зветься Росією, лише СССР, — а ми все ще намагаємось „реставрувати Росію", бодай перами. Таж кому, як не нам у першу чергу треба булоб забути. й про сумну память тієї назви, щоб і згадки про неї не було! Так деж там! У цім році, що є ювилейним роком гетьмана Мазепи, наша преса раз-у-раз мусіла пригадувати північного сусіда, й раз-у-раз величала його лише „Росія", а й „Великоросія", бож ніяк не можемо ми відзвичаїтися, що нас зневажувано назвою „малих росіян". Алеж і цього мало. В тих же статтях, замітках і рефератах, що відносились до гетьмана Мазепи, можна було протягом цілого року раз-у-раз надибувати куртуазійне поіменування Петра І. — „Петром Великим", Катерину II., що наш нарід возвеличив її в пісні як „сучу матір", — „Катериною Великою". Певно, що як доведеться згадати Олександра III., то наші журналісти не забудуть додати „Миротворець", а Миколу II. не інакше йменуватимуть, як „Українофіл" чи „Доброчинець Люду Українського"...

А чи не покинутиб нам, панове, тих милих призвичаєнь? Бож коли свого часу нас волочили на ретязі за саньми, то чогож ми з доброї волі будемо бігти й за (чужим) возом?! — („Час").

В. К-С.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. И. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членйць, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 26 березня, в годині 3-тій пополудні, в гали де звичайно. Взивається всіх членйць прийти на цей мітінґ, бо є важні справи до вирішення. Довгуючі члениці мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члениці, котрі хотять виміняти сво їграмоти, нехай принесуть з собою на мітінґ свої старі грамоти. Маєте нагоду обезпечити себе на будуче, коли хочете бути членицями У. Н. Союза. Будемо принимати нових членйц ьбез оплати вступного. — Олена Скробач, предс.; Ева Ґеруля, кас.; Софія Гунька, секр.

СТРАВИ, ЯКІ ВИКЛАКАЮТЬ ОБРИДЖЕННЯ.

Коли читаємо про ласощі китайської кухні, як нпр. пташачі гнізда, плавці риби-людоїда і т. зв. гнилі яйця (вони почорнілі лише тому, що були зложені у вапняній глині, яка змінює трохи їх склад, одначе не відбирає їм поживности), то це не побуджує нашого смаку, а радше викличе почуття обридження. Таксамо Китайці бридяться чужинної кухні, з якої деяких страх не взяли би навіть до уст. Китаєць відчуває обридження до сирого мяса, живих морських звірят, як устриці, раки, жабячі стегна, слимаки, а вже найстрашніше з усього — зогниле молоко, як Китаєць називає... сир.

Мухоловець.

Хтось задзвонив до хати. Господиня відчинила й бачить якогось чоловіка перед дверми. Питається його чого хоче.

— Я вбиваю мухи, прошу пані!

— Добре! У нас їх страшно багато. Що жадаєте за це?

— Два доляри й кухлик пива.

За якийсь час господиня прийшла до кухні, чоловік той випив був уже пиво. Зрештою нічого не робив.

— Чого ще чекаєте, чоловіче?

— Щоби ви, пані, ловили мухи!

— Я?

— Та так, щоби я міг їх убивати.

ЦЕ ВЖЕ СПРАВДІ ДЕШЕВО!

Модель RE-80

ЛИШЕ....... $125 ВСЕ РАЗОМ

8 супергетеродиних лямпок, фоноґраф з подвійною швидкістю. Грає всякого роду рекорди. Заосмотрений у всі модерні прилади.

RCA VICTOR
РАДІО-ФОНОҐРАФ

Найновіший RCA Victor-а електричний фоноґраф (подвійна швидкість) і 8 супергетеродиних лямпок, вложений у надзвичайно гарну шафку — за ціну самого тільки радія! При виміні старих радій за нові ми супроти наших покупців завсіди щедрі.

Чомуб вам не зажадати від нас безплатного показання?

ПАВЛО ГУМЕНЮК
ЗНОВА НА
УКРАЇНСЬКИХ РЕКОРДАХ
ВІКТОРА
НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ
ВІКТОРА

10-цалеві по 75 центів.
Українська Орхестра
зі співом:
Е. ЖУКОВСЬКИЙ І Р. КРАСНОВСЬКА.

V-21079—На відвідини до Краю
Часть 1 і 2 часть.
V-21080—На відвідинах в Краю
Часть 3 і 4 часть.
V-21081—Новини з Краю
Часть 5 і 6 часть.

Сет цих трох рекордів є шкіцом музичної комедії — Оленки, яка їде до старого краю, щоби побачити свою стару матір. Ви будете плакати і сміятися, коли почуєте ці рекорди. Кождий повинен їх мати.

НАЙНОВІШІ І НАЙЛІПШІ РЕКОРДИ
10-цалеві по 75 центів.

Е. ЖУКОВСЬКИЙ.
V-21075—Під хатою, ч. 1.
Під хатою, ч. 2.

БАРЧАНІВНА і ДАВИДЕНКО.
V-21064—Моя паляничка
Іван на току
V-21065—Коло млина
Жінка загуляла

МАРІЯ ГРЕБЕНЕЦЬКА.
V-21039—Де грім за горами
Ой не ходи Грицю

ЛІЗА ПОПОВИЧ, сопрано.
V-21072—Дві сльози
Пряла
мандоліна і ґітара.

ДАВИДЕНКО і ЦІБЕЛЛІ
V-21076—Гопак
Козак
V-21074—Березка вальс
Полька кокетка
V-21073—Коломийка
Краковяк
V-21066—Полька цяцая-ляля
Танець коробушка

УКРАЇНСЬКА СЕЛЬСЬКА ОРХЕСТРА.
V-21062—Невільник вальс
Маруся полька
V-21013—Кохання вальс
Весела полька.

Всі повище рекорди та інші, завсіди можна набути в Сурмі. Найбільший склад українських рекордів. Пишіть або заходіть, за повним катальоґом:

SURMA
Book & Music Co., Inc.
103 Avenue A,
New York, N.Y.

RCA

FOR RADIO SERVICE CALL
S U R M A.
DRY DOCK 4-3752.
(2—MECHANICS—2)

ЖАРТУНОВІ ПРИГОДИ

Розпрощалися по приятельськи й розійшлися — кождий до себе додому.

Як сусіди прийшли додому, зробили, як Ічхе їх повчив. Приготовили трохи солодощів і замкнули осла у стайні.

За тиждень зійшлися знову всі три, щоби поділитися грішми, що їх осел насипав їм. Підходять до стайні, хочуть відчинити двері, та годі, начеб їх хтось підпирав зі середини. Певно стайня повна грошей, — подумали сусіди врадувані.

Прийшли помагати їм жінки й діти. Всі разом напирають на двері, тиснуть — вкінці відчинили. Ввійшли до стайні, а тут осел лежить неживий, ноги витягнув до дверей, а комора повна гною.

Тоді сусіди зрозуміли, що Ічхе посміявся над ними. Постановили пімститися.

III.

Сопілка, що мертвих воскресає.

Сидить собі Ічхе в хаті в спокою та добрі, як ялося маючому господареви. Гроші за поясом, батьківське серце біля сина, а синове серце при дівчині. Свати були вже в родини дівчини, родина приняла їх щиро, зарізала товсту вівцю. Ічхе вдоволений, веселий пригадує собі сусідів і осла.

— Певно тепер роздумують, як би то пімститися — думає собі Ічхе. — Розумний чоловік повинен усе бути готовий на найгірше.

І пішов Ічхе до різника, купив волову кишку, налив у неї крови, дав кишку жінці тай каже:

— Сховай, жінко, цю кишку в себе. Колиж так прийшлиб сусіди, обвини собі цю кишку довкола тіла. Я тобі скажу, щоби ти приняла їх, а ти мене не послухай. Тоді я розсерджуся, стану на тебе сварити, а ти свари на мене. Тоді я ще більше розсерджуся та пробю тебе кинджалом. Кинджал пробє кишку, кров виплине. Ти тоді впадеш на землю та вдаватимеш неживу. Зчиниться метушня, крик, тоді я візьму сопілку й заграю на ній, а ти заразже встанеш — оживеш.

Минуло кілька днів. Аж якось одного вечора прийшли сусіди.

— Добрий і благословенний хай буде твій вечір!

— Благословенний та прославлений, любі гостоньки! Гей, жінко, скоро розпали вогонь, настав каву, заміси пшеничного тіста та спечи „піти"! Злови ягня з череди та скажи зарізати його! Хто то подумав би, що сьогодні відвідають нас такі гості? Ах, як любо проводити час з добрими сусідами.

І посідали собі всі три разом із Ічхою тай балакають. Солодко, любо, а про осла ні словечком. Ще час!

Минуло доволі часу, а тут не видати ні кави, ні баранини. Ічхе розверещався на жінку. На це вона відповіла йому відкілясь іздалека неменшим криком. Рорсердився Ічхе, а жінка відповідає ще з більшою сердитістю. Слово за словом, аж Ічхе схопив кинжал, кинув ним у жінку, поціляв у кишку й жінка залилася кровю.

Жінка впала на землю, вдає, що вмирає. Збіглися люди. Крик. Сусіди кричать:

— Що то за гостина! втікаймо відсіля. Не хочемо тієї кави, не хочемо тієї баранини!

Тоді Ічхе розглянувся по хаті, наче з жалем, а коли зчинився ще більший крик, узяв із полиці сопілку, приложив до уст і заграв. Грав, грав, аж нараз нежива жінка стала ворушити насамперед рукою, потім ногою, потім отворила очі й нараз підвелася на рівні ноги.

Глянули сусіди один на одного, а вкінці давай просити Ічху, щоби продав їм сопілку.

Та Ічхе вперся, не хоче продати.

— Я присягнув собі, — каже — що більше нічого сусідові не продам. Потім приходять вони жалітися. Краще все продати на ярмарку.

Та сусіди не перестають намовляти його, щоби продав, пхають йому гроші за сопілку та щораз більше один від одного дають.

Довго торгувалися, вкінці згодилися на пятьдесять динарів. Ічхе взяв гроші, дав їм сопілку й сусіди розійшлися, приязно розпрощавшись, як ялося добрим сусідам і знакомим.

Заки розійшлися, кинули жереб, хто перший має дістати сопілку й той, на кого впав жереб, забрав її з собою.

Прийшов сусід до дому тай зараз почав суперечку з жінкою. Жінка не знала, що це, й відповіла йому також криком. Від слова до слова і чоловік схопив кинжал, кинув ним у жінку й убив її на місці. Тоді виняв сопілку та давай грати на ній. Грав, грав, одначе жінка не віджила.

На другий день дістав сопілку другий сусід. Прийшов до дому та став кричати на жінку. Жінка стала відсварюватися. Слово за словом і чоловік добув кинжала, кинув ним у жінку й убив її. Тепер витягнув сопілку і став грати. Грав довго, одначе жінка не відповідала.

На третій день сопілка дісталася третьому сусідови.

Прийшов до дому тай зараз на порозі розкричався на жінку. Жінка відповіла йому також криком. Проклін за проклоном, аж чоловік схопив кинжал іззa пояса, кинув ним у жінку й убив її.

І так усі три повдовіли, а бажання помсти росло в їх серцях. Стали нараджуватися, як би то пімститися. Тепер уже не вийде живий з їх рук!

IV.

Пімста.

Одної ночі сусіди вломилися до Ічхової хати, схопили його, сховали до мішка, завязали тай пішли над море. Один з них його на плечах двигає, другі два йдуть іззаду, приплескують у долоні та приспівують:

— Оце тобі, за осла, що розсипує гроші! Оце тобі за сопілку, що воскресає мертвих!

Прийшли над море й посідали, щоби відпочати. Були перетомлені, тому здрімалися.

Сусіди сплять, а Ічхе сидить у мішку. Нараз чує, співає пастух, що саме гонив туди череду. Тоді Ічхе став у голос кричати:

— Не хочу її! Хоч мене до моря вкиньте, не візьму її!

Підійшов пастух до мішка й питається Ічха, чого кричить, завіщо його завязали в мішок.

А Ічхе відповідає з мішка:

— Це зробили сини мого стрийка. Мають сестру, стрийкову дочку й хочуть, щоби я взяв її собі за жінку. А я не хочу. За це всадили мене в мішок і хочуть мене вкинути в море.

Пастух каже: — Я оженюся з нею.

Ічхе на це:

— Хай тобі Господь винагородить. Ти гнав череду на пашу, а знайшов жінку Рашу. Розвяжи, брате, мішок і влізь на моє місце. Колиж схочуть тебе вкинути до моря, зчини крик: беру її, оженюся з нею! Тоді вони випустять тебе з мішка й дістанеш дівчину.

Пастух розвязав мішок, випустив Ічху тай сам вліз у мішок. Ічхе завязав пастуха в мішку, взяв його палицю тай пігнав вівці.

Коли сусіди пробудилися, взяли мішок на плечі тай пішли до моря.

Тоді пастух став кричати з мішка:

— Візьму її, оженюся з нею!

Одначе сусіди не розуміли, чого він хоче, тай вкинули його в море.

Вертаються від моря, аж тут стрічають Ічху, з пастирською палицею в руці, гонить перед собою череду овець.

Зчудувалися й очам своїм не вірять.

— Відкіля тай як ти тут дістався? — питаються його. — Таж ми тебе вкинули в море.

А Ічхе каже:

— Ви дурні. Колиб ви мене були вкинули трохи дальше в море, я був би привів стадо худоби, ще дальше — стадо коней, а дальше та глибше, стадо верблюдів.

На другий день прийшли сусіди до моря за верблюдами. Ввійшли в море, ступають чимраз дальше. Не хотіли ні овець, ні худоби, ні коней — лише верблюдів.

І йшли щораз дальше і щораз глибше, аж прикрила їх вода й усі три потонули

Кінець.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ГОЛОВНА УПРАВА „ЧОРНОМОРСЬКИХ СІЧЕЙ" І НІМЕЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ СВІТОВОЇ ВІЙНИ „ДЕР ШТАЛГЕЛМ"

—: запрошує всіх Українців Ню Йорку й околиці на :—

СПІЛЬНЕ СВЯТО І ЗАБАВУ

:—::—: яке відбудеться :—::—:

в YORKVILLE CASINO, 210 East 86th Street, New York City,

В СУБОТУ, ДНЯ 25-го БЕРЕЗНЯ (March) 1933 РОКУ

У ГОДИНІ 8.30 ВВЕЧІР.

В програмі виступають сотні Чорноморських Січей в уніформах військових і козацьких, а дівчата в українських строях. Ґрупа танцюристів виступить з українськими танками, якими Німці дуже заінтересовані. На сцені будуть виставлені два живі образи в уніформах німецької і української ґрупи, які будуть відфотоґрафовані для спільної пропаґанди проти Польщі. Від Українців буде бесідник, який представить коротко теперішній стан Українців під Польщею. Від Німців буде говорити консуль Д-р ОТТО КІП і майор фон СТІЛПНАҐЕЛ.

Тому запрошуємо всіх Українців, котрі ставляться прихильно щодо спільної акції проти Польщі прийти масово та познакомитись злюдьми, яких світ цінить і знає і ми, Українці, можемо багато скористати для власної пропаґанди при помочі їхній проти наших ворогів.

Орієнтуймося на власні сили, але і користаймо тих, які поборюють спільно нашого ворога.

Всіх Січовиків і бувших Січовиків, які мають уніформи, проситься зійтись в пятницю, 24-го березня (марта) до Народного Дому, 217Е. 6-та ул., Ню Йорк, в год. 8-мій ввечір для інструкцій і інформацій. В суботу, 25-го березня, всі в уніформах Січових, Козацьких і дівчата в українських строях точно в годи. 5-тій ввечір, мусять зійтися до Укр. Нар. Дому, 217 E. 6-та ул., Ню Йорк, де разом в орґанізованій ґрупі відійдемо.

Тікета можна дістати в кождій Сотні Чорноморських Січей або при касі в вище згаданій адресі. — На галі Німці дадуть несподіванку.

Просимо о численну участь. — Здорові були:

ЗА ОРҐАНІЗАЦІЮ „Дер ШТАЛГЕЛМ": **Майор фон Стілпнаґел.**

ЗА ГОЛ. УПРАВУ ЧОРНОМОРСЬКИХ СІЧЕЙ: **Евген Драґінда, от.**

УКРАЇНЦІ, ПРОТЕСТУЙМО ПРОТИ НАШОЇ НАЦІОН. ЗНЕВАГИ!

Дорогі Українці і Українки!

Наша національна зневага не сміє бути занедбана перед культурними народами світа. Держави, які є відвічальні за приділення українських земель до ворожих нам держав, треба безперестанно пригадувати нашу національну кривду, поки вона не буде направлена.

Польське правительство не перестає заповнювати свої тюрми українськими героями, арештують наших дівчат і жінок. Це звучить не можливе, однак у Польщі всі середно-вічні варварські знущання є можливі і вже багато разів були доказані.

Прийдіть на це ВІЧА і довідайтеся, про що ми всі повинні знати і це польське варство двацятого століття ми повинні перед цілим світом злемаскувати. 67

Позамісцеві бесідники будуть промовляти на цім ВІЧУ і Українці з цілого стейту Кони. будуть відповідно зарепрезентовані через офіціяльну участь Стейтової Орґанізації.

ЦЕ ВІЧА ВІДБУДЕТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1933 РОКУ

в годині 3-тій пополудни

НА ГАЛИ УКР. ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ,

54 WYLLYS STREET, (near Colt Park) HARTFORD, CONN.

Запрашаємо всю українську молодіж на це віче. Позаяк ця справа є чисто українська, тому запрошується всіх численно прибути. — **Комітет.**

ПОЗІР! КЛІВЛЕНД, О., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ

:—::—: відбудеться :—::—:

КОНЦЕРТ-СВЯТО

в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1933 РОКУ

в годині 2.30 пополудни

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

2253 WEST 14th STREET, CLEVELAND, OHIO.

з богатою програмою: Виступом двох Хорів: „Боян" і „Бандурист", і відповідними до цего свята деклямаціями. Головний реферат виголосить адвокат панна М. Бек з Пітсбурґа; будуть і місцеві бесідники.

Вступ вільний, тож запрошується всіх громадян до як найчисленнішої участи. 67

НЕДУЖІ МУЖЧИНИ І ЖІНКИ

ВИЛІКОВУЮ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ.

Прийдіть ще нині на лікарські оглядини і вислухайте пояснень щодо вашої справи.

Научними методами я лікую успішно отсі недуги: Шкірні висипки, хронічні чиряки, нервові недуги, шлунок, кишкові й віддихові недуги, загальне ослаблення, нюрайтіс (запалення нервів) і хронічний ревматизм, горло, легені, віддихові й інші недуги мужчин і жінок.

X-Рей екзамінація крови і хемічні спроби.

Вприскування сироватки і щеплінки.

ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ ДАРОМ. — МИ ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.

медичний практик 25 літ. (межи 4-тою Евеню і Ірвінг Плейс).

ГОДИНИ: Денно від 9. рано до 8. веч.; неділі від від 9. рано до 4. попол.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На пресовий фонд „Жіночої Долі".

заморських сестер, поданого Союзом Українок у часописі „Свобода", ми, филаделфійські жінки, на Річних Зборах 5. лютого 1933 р. Товариства Українсько-Американських Горожанок застановлялись над тою так важною справою, як просвіта для жіноцтва, котрій служить часопис „Ж. Д". Членицї Товариства прийшли до того переконання, що помимо тих всіх злиднів, котрі ми тут на еміґрації переживаємо, через велике безробіття, всеж таки нам лекше здобутись бодай на маленьку поміч для ратунку одинокого часопису для жіноцтва, ніж нашим Сестрам у Рідному Краю.

Кождий з нас знає, що Америка колись була країна, котру звали золотою, а нині вона знаходиться в скрутнім положенню й маси народу голодують, то щож тоді треба думати про наш Рідний Край, який через нужду ми масово покинули багато років тому. А до тих, що лишились там, прийшло нещастя Світової Війни й повоєнне лихоліття, що принесли народови голод і пошесть. Тепер там панує велика нужда, а журба, звідки взяти кусок хліба, приводить наших рідних до розпуки. Колись кождий селянин міг заробити на сіль і нафту по фільварках, а тепер і того нема. Польський уряд понасаджував туди Мазурів-кольоністів, розпарцелював добра поміж Поляків, а на Українців понаклав великі податки, чим доводить їх до ще гіршої нужди.

Отож коли повняти ту нужду, котру переживають наші сестри й браття в Рідним Краю до нашого безробіття тут за морем, то прийдемо до переконання, що ми далеко щасливіші. У нас безробіття уже чотири роки, але там у Ріднім Краю воно від закінчення війни, вже майже 14 ропів.

Порівнюючи це, ми не можемо відмовляти помочи, бо хто, як не ми маємо й повинні помагати всім тим установам, які приносять користь нашому народови.

Наше Товариство ухвалило дати поміч з каси $10.00, а потім відбулась маленька забава в п. Василя і Софії Слободянів, де гості зложили на „Ж. Д". $8.00. Опріч цього поодинокі члениці зложили передплату в сумі $7.00, що разом зробило $25.00, котрі переслано через Обєднання на призначену ціль.

Товариство наше кличе інші жіночі товариства йти тим самим слідом, бо, як сказала редакторка „Ж. Д"., пані О. Кісілевська, у своїм заклику до Жіноцтва в Америці, що „спілка двох годує й у гурті каша смакує". Ми певні, що не тільки нам, филаделфійським жінкам, лежить народнє добро на серці, але що й по інших жіночих товариствах не менше подбаєть про цю справу. Отож нехай заклик редакторки пані О. Кісілевської не буде голосом вопіющих у пустині.

Мокрина Клапко.

—o—

ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

На Інвалідів.

З нагоди сімнацять-літнього подружа панства Степана й Марти Зелінських їх приятелі врядили для них несподівану забаву. Підчас забави один з гостей пригадав про Рідний Край та про тих, що боролися в лавах української армії за визволення батьківщини, а тепер калікими поневіряються на рідній, не своїй землі, — за інвалідів.

Була переведена збірка на інвалідів, на яку панство Зелінські зложили 5 долярів, а гості зібрали поміж собою 11 долярів. Гроші в сумі 16 долярів вислано через Обєднання до Рідного Краю на інвалідів.

Гість.

Заперечення.

— Я чув, що тебе вчора вечором викинули з каварні?

— То безсоромна брехня. По-перше, я не мав нічого спільного з тією цілою історією, по-друге, вейтер був пяний, а по-третє, я і так хотів сам вийти.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровю
Волю окропіте!

І мене в семї великій,
В семї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Незлим, тихим словом!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ

—: споминає :—

СВЯТОМ--КОНЦЕРТОМ

ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1933 РОКУ

В САЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8-мій ВВЕЧІР.

ВСТУП: 75 і 50 ЦЕНТІВ.

ПРОГРАМА: — Святочну промову виголосить проф. **А. Микитяк;** дует відспівають п-ні **М. Гребенецька** з п. **Гребенецьким;** деклямація, п-на **Перестюк;** скрипкове сольо п. **Р. Придаткевич;** барітон-сольо **М. Ф. Шевць;** виступ Смичкової Орхестри п. **М. Гайворонського.** Хоральну часть виконає Український Хор під управою п. **Т. Онуфрика.** — При пяні п-на **Ярослава Сполітакевич.**

67-8 **Комітет.**

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1933 РОКУ

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ УРЯДЖУЄ В СВОЇЙ ГАЛІ,

229 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

МАҐІЧНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

на котрі виступить добре відомий маґік і спірітуаліст, король огнів та білої і чорної маґії, проф. Д. ПІНЯЗИК, зі своїм таємничим куфром. Щоби в це повірити, треба його побачити. Ця точка була демонстрована у великих театрах Европи і всюди публика дуже її подивляла.

Головніші з його точок: **1. Невидима поява цвітів. 2. Поява вази з водою і рибою. 3. Кубок чорномора або Зачарована шапка. 4. Ловитва голубів. 5. Перепилення дівчини наполовину. 6. Спляча панна в повітрю. — Крім того 20 інших точок. — Все нове й цікаве. — Вечір безнастанного сміху.**

Поч. в **8-мій год. ввечір. — Вступ для дорослих 40 цнт.; для дітей 15 цнт.**

Просимо численної участи.

Проф. Д. Пінязик є теж дуже популярним европейським відгадувачем гадок. Запити можуть відноситися до мужа, жінки і дітей, а також до залюблених. Можете запитувати про свої побоювання і надії, про те, хто є вашим приятелемм або ворогом і т. п. — **Комітет.** 67-8

ДІТОЧИЙ РЕПЕРТУАР.

ОЛЕНКА, дитяча песа на 3 дії, Матвієнко (9 осіб).... 25 ц.

ЧЕРЕЗ ФАЙКУ, Сценічна картина в 4-ох відслонах, Роман Завадович (7 осіб) 25 ц.

В МАМИН ДЕНЬ, сценічна картина в 3-ох діях Іванни Блажкевич (11 осіб) 20 ц.

СВЯТО МАТЕРИ, сценічний образок на 2 дії, Марія Кобріс-Бариллякова (8 осіб) 20 ц.

МАЛАНКА, сценка на 1 дію для діточого виступу написана на тлі народнього переказу. М. Дашкевич (9 осіб) 10 ц.

ЗЛИДНІ. О. Олесь, 4 картини 20 ц.

МИКИТА КОЖУМЯКА, О. Олесь, 4 картини 15 ц.

ВЕРЕДЛИВА ПРИНЦЕСА, песа на 3 дії (12 осіб) 15 ц.

ОДНОЇ НОЧІ, образок на 1 дію, А. Животко (5 осіб).. 10 ц.

ТАРАСІВ ДЕНЬ, сценка для діточого театру в 1 відслоні А. Коломиєць (11осіб) 20 ц.

ПОЖУЛУВАЛА ЗАПІЗНО, сценічна картина в 1 відслоні (7 осіб) 15 ц.

МАТЕРИНА СЛЬОЗИНКА, дитяча різдвяна песа-казка на 3 дії, написав Василь Атаманюк 20 ц.

Замовлення з належитістю слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОДЯКА.

МАҐАНОЙ ПЛЕЙН, ПА.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку головурядникам, а таксамо й відділови за уділення мені 50 долярів з каси вбогих. Дай Боже, щоби Союз зріс до 100,000 членів, бо це одинока орґанізація, котра помагає бідним у нещастю.

Дай Боже, щоби найближча конвенція принесла багато добра для У. Н. Союза.

Гриць Захарюк.

Два злодії обкрадають підміську віллю. Один з них чує нараз якісь перешіптування та кроки. Заглядає крізь шпару та каже до товариша: „Ой, буде зле! Йде ціла родина, всі узброєні в револьвери, навіть жінки...

— Жінки? — каже другий злодій. — А ми такі необголені...

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Умію вивчити і провадити хор і школу дітей, також уряджувати представлення і т. д. Потребуючі парохії прошу голоситися на адресу: 67-8

Е. П. "SVOBODA"

P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ЩОБИ ШЕВЧЕНКА РОЗУМІТИ, треба його читати. В Сурмі є 500 комплетів творів Шевченка в 3-ох томах лише за одного доляра. Три томи Шевченка 875 сторін друку. На пересилку 10 цт. більше. 56-67

S U R M A,

103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

ВСІХ ТИХ В АМЕРИЦІ, які дістали три числа „Вістника", а не заплатили передплати, ані не зголосили бажання бути передплатниками, повідомляємо, що **слідуючих книжок їм висилати не будемо.** Видавництво не може жити на кредит. Пренумерату — **яка виносить 4 амер. дол.** річно і 2 **ам. дол. піврічно** — треба слати: **Львів, Чарнецького 3 м. 6.** Річна передплатники дістануть як премію „Націоналізм" Дм. Донцова, а також **банкноти Укр. Республики або Укр. Держави.**

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК. **Фарба в порошку зі старого краю.**

Вісім (8) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок $1.00. Віск пчільний 10 ц. Кістка до писання 10 ц. Бразилія (тріски) червоні або чорні 15 ц. пачка. Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 46,9-

UKRAINIAN BAZAAR,

170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. JOSEPH BISAHA
(Др. ЙОСИФ БІСАГА)
український христіянський
ДЕНТИСТ
223 SECOND AVENUE,
Temple Courts Bldg., Room 12,
NEW YORK, N. Y.
Години урядові: 10. рано до 12. від 2. до 6. пополудні, від 7 до 8.30 ввечір.
Tel. ALgonquin 4-6470.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 11 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 9 до 10 рано.

УВАГА!
Хто хоче довідатися щось цікавого й бути щасливим ціле життя, нехай пише по ілюстрований маґічний катальоґ і пояснення. Інтересовані будуть задоволені. Пишіть зараз нині, залучаючи кілька марок до: 43-
EUROPEAN BOOK SUPPLY CO.,
1422 W. Division Street, Dept. 30,
Chicago, Ill.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(2)

© 1931, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Коли Тарзан скінчив свої запити, біла людина виступила наперед і з радісною усмішкою запитала: „Ви лорд Ґрейсток?" Тарзан був трохи здивований. „Тут я Тарзан з малп", відповів вихованець малпи Кала. „Слава Богу, що щастя мене не покинуло!" — вигукнув незнайомий мандрівник. „Я приїхав сюди з південної Каліфорнії й ось тепер, коли вже стратив надію вас стрінути, я знайшов вас", говорив він з радістю.

„Що вас привело сюди й чого ви бажаєте від Тарзана", спитав Тарзан. „Мене звуть Джесон Ґрідлі. Те, про що я хочу з вами говорити, є занадто довга справа. Можливо ви подумаєте, що це дуже фантастична вигадка, але ви є одинокі на цілий світ, що зможете мені пособити в моїх пригодах. Я сподіваюся, що ви згодитеся помогти мені, коли я розповім вам свою мету й плян". Тарзан пильно приглядався Американцеви, коли той говорив до нього.

„Де ви думаєте отаборитися?" — запитав Тарзан. „Мій провідник учора втік від мене, а ніхто з моїх слуг не знає цієї місцевости. Тому я не знаю властиво, де тепер спинитися на відпочинок", сказав Американець. „Одна миля звідси є солодка вода до пиття й місце, де можна добре розташуватися", відповів Тарзан. Чорні слуги були дуже задоволені, що нарешті вони зможуть відпочити після довгого денного переходу по джунґлях.

Незабаром всі вони прийшли до невеличкого потічка з чудовою водою. Тут почали всі розтаборюватися. Попоївши трохи, Джесон Ґрідлі почав розповідати Тарзанови свої фантастичні пляни. Закінчивши своє довге оповідання, він додав: „Це моя ідея, а може мої фантазії. Я сподіваюся тепер, що ви пособите мені, коли не вважаєте мене божевільним". Тарзан на це завважив: „Ви хочете мене переконати, що на землі є заглибина, в якій є стародавне життя".